

Bemærkninger til forslaget

Mælk har stor ernæringsmæssig betydning for børn under opvækst. Derfor er det yderst beklageligt, når der kan konstateres et markant fald i mælkeforbruget, ikke mindst blandt skoleelever.

Hvis vi kunne få flere skolebørn til at drikke mælk, ville vi på én gang opnå en bedre ernæringstilstand blandt skolebørn og samtidig afhjælpe EFs mælkeoverskud.

Man får et godt indtryk af ændringen i børns og unges drikkevaner ved at se på udviklingen i EF-støtteordningen til skolemælk. Efter denne ordning yder EF støtte til $\frac{1}{4}$ liter mælkeprodukter daglig til børn i daginstitutioner og elever i folkeskoler, gymnasier, HF, handelsskoler m.v.

Forbruget af EF-støttet skolemælk faldt med næsten 25 pct. fra 1984 til 1985 (oplysningerne her og i det følgende er baseret på informationer indhentet hos De Danske Mejeriers Fællesorganisation i Århus). I 1986 ser der ud til at være sket et yderligere fald på ca. 20 pct. Dette modsvarer af et stigende forbrug af sukkerholdige og ernæringsfattige drikke som sodavand, cola m.v.

Et groft skøn ud fra det samlede antal støtteberettigede elever sammenholdt med den udbetalte støtte viser, at kun ca. $\frac{1}{3}$ af skoleeleverne daglig får skolemælk.

Længt de fleste kommuner giver et tilskud oven i EF-støtten til mælkeforbruget i daginstitutioner. Der er desværre kun få kommuner, som har gratis mælk til folkeskoleelever. På grund af kommunernes meget stramme budgetrammer er udviklingen gået i retning af, at stadig færre kommuner yder gratis skolemælk.

Denne udvikling er ikke mindst beklagelig i lyset af, at skolemælkforbruget er markant større, når mælken er gratis.

Som tidligere nævnt kan det skønnes, at omkring $\frac{1}{3}$ af eleverne i folkeskolerne drikker mælk daglig. I Århus Kommune er skolemælken gratis for eleverne fra 1. til 5. klasse, mens eleverne fra 6.

til 10. klasse skal betale for mælken. Det viser sig her, at ca. 85 pct. af eleverne i 1. til 5. klasse daglig drikker skolemælk, mens det kun er tilfældet for ca. 25 pct. af eleverne i 6. til 10. klasse. Tidligere, hvor mælken også var gratis for de ældre elever, drak ca. 80 pct. af disse elever mælk.

At støtten foreslås finansieret af staten skyldes dels, at der er tale om en generel ordning, og dels hensynet til kommunernes forskellige økonomiske muligheder.

Ved at lade EF-direktoratet udbetale støtten, vil de administrative omkostninger ved ordningen være meget begrænsede, da EF-direktoratet i forvejen forestår administration og udbetaling af EF-støtten.

Under forudsætning af, at $\frac{1}{4}$ af skoleeleverne vil drikke den gratis skolemælk, kan den årlige merudgift anslås til ca. 85 mill. kr., når den gældende EF-støtte er modregnet.

Det er imidlertid så dyrt at oplagre mælkeprodukter i EF, at alene merforbruget af skolemælk i Danmark vil spare EF for oplagrings- og afsætningsomkostninger på skønsmæssigt 40 mill. kr.

På den baggrund bør landbrugsministeren i de kommende prisforhandlinger arbejde for en betydelig forhøjelse af EFs støtte til skolemælk.

Efter de gældende regler er hovedprincippet, at støtten ydes til fedtindholdet i produkterne. Det betyder f.eks., at støtten til elevbetalingen for sødmælk er lavere end for letmælk. Skummetmælk er ikke støtteberettiget.

Af ernæringsmæssige grunde bør disse principper ændres, så skummetmælk bliver omfattet, og således at støtten til den daglige mængde gøres uafhængig af fedtindholdet.

Dette forslag omhandler kun skolemælk, men Socialdemokratiet finder, at gratis mælk også bør tilbydes andre børn og unge, ikke mindst i daginstitutionerne, hvorfor Socialdemokratiet også agter at komme med forslag for disse grupper.